

Leder

Kjære medlemmer!

I mange år følte jeg ikke noe spesielt bånd til NGF, til tross for at jeg til tider oppholdt meg ganske mye under jorden. Siden jeg bor «sørpå» var det i gruver snarere enn grotter, men det ble en god del grotting etter hvert også. Likevel, hva som skjedde i NGF, og grottemiljøet ellers, var forholdsvis langt unna; til gjengjeld slapp jeg å involvere meg i det som måtte være av uenigheter i årenes løp.

Nå sitter jeg her, som forholdsvis fersk leder i forbundet. Da jeg sa ja til å være en kandidat, så jeg samtidig for meg to for-skjellige scenarier videre, mer om det om et øyeblikk. Først vil jeg si «tusen takk» til min forgjenger Are Mellem, som jeg hadde gleden av å være i styret med i de foregående to årene.

Are har vært i ledende stillinger i mange år og det var lett å merke. Ledelse krever en passe blanding av egenrådighet og diplomati, visjon og pragmatisme; alt dette har Are. Det jeg husker best, er imidlertid dette: «Leder og styre i en forening må ta utgangspunkt i formålsparafene, det er det som er vår ledesnor». En selvfølgelighet, vil mange si – og det er bokstavelig sant; men nyttig å bli minnet på likevel.

Enhver organisasjon må være relevant for sine medlemmer, for å være levedyktig. NGF's eksistens over så mange år, soli-de økonomiske situasjon, og ikke minst Redningstjenesten (NGRT) viser at så har vært tilfelle. Min og styrets oppgave er å føre dette videre, og her er det er noen veivalg som kan tas.

Vedtektenes §3 forteller oss at formålene er å fremme sikker ferdsel, formidle kontakt mellom grottere, grottevern, registrering av grotter og stimulering til forskning. Norsk Grotteblad (NGB) og nettsidene nevnes spesielt.

NGB har nytt godt av Sylvia Kastners sterke, faglige redaktørskap og det er all grunn til å se fremtiden lyst i møte på den-ne fronten. Vi tar alltid og gjerne i mot stoff. NGRT bidrar til sikker ferdsel bl.a. gjennom øvelser og kurs på årssamlingene; under Harry Vegard Nilsens kyndige ledelse er NGRT godt ivaretatt.

Vern, registrering og forskning er en større nøtt, og det er her vi står overfor noen valg som forbund. Det er en kjensgjerning at det ikke er noen i styret som har kvalifikasjon eller lokalkunnskap til å melde seg på høringsrunder i forbindelse med anlegg, eller på andre måter følge med på mulige trusler mot grotter. Det finnes et arkiv over grotter, men ikke noen vedtekter som styrer hvordan det forvaltes, og hvem og under hvilke omstendigheter noen har innsyn i det. Dette påvirker både kontakt mellom grottere og forskningssiden.

Et mulig scenario er å fortsette som før, der forbundet selv tar ansvar for å være proaktive mht. vern, og følger med på hva som skjer. Det betinger imidlertid at det finnes medlemmer som brenner for oppgaven. E6-prosjektet i Bonådalen er et glimrende eksempel, der ble det lagt ned et fantastisk arbeid og mobilisert imponerende fagkompetanse. Vi må dog være forberedt på at andre prosjekter kan gå «under radaren», hvis vi baserer oss på ildsjeler.

En annen mulighet er å knytte tettere kontakt med relevante myndigheter; det finnes allerede mange mennesker i offentlig forvaltning som har vern i forskjellige former som sitt arbeidsområde. Dersom de blir bedre klar over hva grotter er, hvilken verdi de har, og hvor de er, vil vi kunne oppnå et bedre grottevern. Den informasjonen vi overlater til myndighetene må være tilstrekkelig til at de selv kan se at et foreslått tiltak berører grotter; detaljer utover det kan tas utfra hvert enkelt tilfelle.

Det er nærliggende å knytte denne tilnærmingen til en regulering, i vedtektene, av hvordan NGF's arkiv over grotter skal forvaltes. Opplysningene og deres tilgjengelighet har åpenbar anvendelse både for kontakt mellom grottere, sikker ferdsel, vern og forskning; og er dermed relevante for alle våre formålsparagrafer.

Dette er et viktig emne for forbundet, og det bør bli gjenstand for debatt. Derfor vil jeg sterkt oppfordre medlemmene til å si sin mening. Min postkasse og min telefon er åpne; det er også NGB.

Med ønske om et mørkt og spennende grotteår,

Marek Vokáč